ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7992
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/7/2021

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου
τον Υπουργό Δικαιοσύνης
τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Χίος: Εμποδίζουν την επικοινωνία προσφύγων με δικηγόρους με πρόσχημα τον κορονοϊό

Στις 4 Ιουλίου 2021, κάτοικοι της Χίου ανέφεραν πως 21 πρόσφυγες προσέγγισαν με βάρκα την ακτή των Νενήτων στη Χίο, εκ των οποίων, οι περισσότεροι προφανώς επαναπροωθήθηκαν στην Τουρκία, καθώς βρέθηκαν στη δομή μόνο εννέα.

Από δημοσίευμα της Εφημερίδας των Συντακτών ενημερωνόμαστε πως «δικηγόροι από τις οργανώσεις Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Equal Rights Beyond Borders επισκέφθηκαν τη δομή καραντίνας στη Χίο για να δουν τις τέσσερις γυναίκες πρόσφυγες, αλλά δεν τα κατάφεραν, καθώς οι αρχές επικαλούνται τα μέτρα προστασίας για τον κορονοϊό, μέχρι και για την τηλεφωνική συνδιάλεξη, αφού τους έχουν κατάσχει τα κινητά τους.

Οι δικηγόροι με επιστολή τους καταγγέλλουν τη στέρηση δικαιώματος επικοινωνίας και πρόσβασης σε νομική συνδρομή νεοαφιχθέντων, χαρακτηρίζουν «defacto κράτηση» τις συνθήκες εγκλωβισμού των εννέα, αποκαλύπτοντας εκτός της απαγόρευσης επικοινωνίας, και την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της καταγραφής του αιτήματος ασύλου.

Ειδικότερα, η επιστολή αναφέρει: «Την 4η Ιουλίου 2021 το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι απέστειλε σε όλες τις αρμόδιες αρχές, μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, μήνυμα με τίτλο «ΕΠΕΙΓΟΝ- Εντοπισμός και υπαγωγή σε διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης

αλλοδαπών», όπου αναφέρει τα στοιχεία τεσσάρων γυναικών, που επιθυμούν να καταθέσουν αίτηση ασύλου και ζητά την υπαγωγή τους στις κατά το νόμο διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης προς το σκοπό καταγραφής της αίτησης ασύλου τους στη χώρα. Τα ως άνω περιστατικά που έλαβαν χώρα την συγκεκριμένη ημέρα δημοσιεύθηκαν επίσης και σε τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, την 07-07-2021 δικηγόροι των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών Equal Rights Beyond Borders και Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες μετέβησαν στον χώρο περιορισμού των εννέα (9) συνολικά νεοαφιχθέντων ατόμων – μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και οι τέσσερις (4) γυναίκες τα στοιχεία των οποίων διαλαμβάνονται στο ως άνω έγγραφο- προκειμένου να παράσχουν σε αυτούς νομική πληροφόρηση και αρωγή. Ωστόσο, οι αστυνομικοί φύλαξης του χώρου όπου οι νεοαφιχθέντες βρίσκονται υπό περιορισμό, και υπάλληλος της ΥΠΥΤ, α) μας ενημέρωσαν ότι βρίσκονται σε υγειονομικό αποκλεισμό και ως εκ τούτου δεν μας επιτρέπεται να επικοινωνήσουμε υπό οιοδήποτε τρόπο με τους ανωτέρω, ούτε -κατά το ελάχιστο- να τους χορηγήσουμε τις επαγγελματικές μας κάρτες με τα στοιχεία επικοινωνίας μας για να έρθουν οι ίδιοι σε επαφή μαζί μας, β) μας γνωστοποίησαν ότι τους έχουν αφαιρεθεί τα κινητά τους τηλέφωνα και ότι δεν θα τα παραλάβουν καθόλη τη διάρκεια του περιορισμού τους, γ) ότι δεν έχει λάβει χώρα η ταυτοποίηση και καταγραφή τους από την ΥΠΥΤ, ομοίως δεν έχει καταγραφεί και επικοινωνηθεί η βούληση για υποβολή αιτήματος διεθνούς προστασίας πολλώ δε μάλλον δεν έχει καταγραφεί το ίδιο το αίτημα και δ) ότι οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, καθώς και οι διαδικασίες ασύλου θα εκκινήσουν μετά την παρέλευση των 14 ημερών οπότε και θα τελειώσει η διάρκεια του περιορισμού τους.

Ερωτηθέντες οι αστυνομικοί φύλαξης και η υπάλληλος της ΥΠΥΤ σχετικά με το σε ποια αρχή θα μπορούσαμε να απευθυνθούμε για να λάβουμε τα στοιχεία του φακέλου τους μας υπέδειξαν την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

Σύμφωνα με το αρ. 39 παρ. 1 του Ν. 4636/2019 στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς, που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής. Τα πρόσωπα αυτά οδηγούνται άμεσα με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης για την ενημέρωση τους και την υπαγωγή τους στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

Σύμφωνα με το αρ. 39 παρ. 8 περ. ζ 'και η' «καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης ο Διοικητής και το προσωπικό του Κέντρου μεριμνούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα ανά περίπτωση, ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς: [...] ζ) να διατηρούν επαφή με φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου και παρέχουν νομική ή κοινωνική συνδρομή, η) να έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με τους συγγενείς και τα οικεία τους πρόσωπα.»

Σύμφωνα με το αρ. 65 παρ. 7 του Ν. 4636/2019 «Σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος είτε βρίσκεται υπό κράτηση είτε σε διαδικασίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης κατά την κείμενη νομοθεσία, δηλώσει ότι επιθυμεί να καταθέσει αίτηση διεθνούς προστασίας, οι κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές μεριμνούν για την άμεση σύνταξη και υποβολή έγγραφης σχετικής δήλωσης. Στη συνέχεια, η αίτηση διεθνούς προστασίας, καταγράφεται από την υπηρεσία κράτησης ή την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 (απλή καταγραφή), σε διασυνδεδεμένο με την Αρχή Παραλαβής ηλεκτρονικό σύστημα εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Οι αρχές κράτησης ή οι περιφερειακές υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε συνεργασία με την Αρχή Παραλαβής, μεριμνούν για τη μεταγωγή του κρατουμένου ενώπιον της αρχής αυτής, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πλήρης καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε συγκεκριμένη ημερομηνία η οποία έχει καθορισθεί από την Αρχή Παραλαβής για την οποία ενημερώνεται ο αιτών από τις αρχές κράτησης ή τις περιφερειακές υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η οποία δεν

μπορεί να απέχει πέραν των επτά (7) εργάσιμων ημερών από την μερική καταγραφή της αίτησης. [...]

Σύμφωνα δε με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου το πρόσωπο που εκφράζει επιθυμία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας είναι αιτών άσυλο.

Τέλος σύμφωνα με το αρ. 71 του Ν. 4636/2019 οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλεύονται με δαπάνη τους, δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους.»

Κατόπιν των παραπάνω, και με δεδομένο πως, όπως αναφέρουν οι δικηγόροι των δύο οργανώσεων «ακόμη και στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού της διάδοσης του κορονοϊού δεν δικαιολογείται η παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας για τους νεοεισερχόμενους και αιτούντες άσυλο και δεν μπορεί να τους στερηθεί το δικαίωμα επικοινωνίας και νομικής εκπροσώπησης»,

Ερωτώνται οι κκ Υπουργοί:

1. Είστε ενήμεροι για την παραπάνω καταγγελία;
2. Τι απέγιναν οι 12 από τους 21 πρόσφυγες που έφτασαν στη Χίο στις 4 Ιουλίου και οι οποίοι δεν βρίσκονται σε κάποια δομή;
3. Ποια ακριβώς διαδικασία ακολουθείται όταν φτάνουν πρόσφυγες στις ελληνικές ακτές;
4. Ποιες οι αρμοδιότητες του Λιμενικού και ποιες της ΕΛ.ΑΣ.;
5. Ποια διαδικασία ακολουθήθηκε στις 4 Ιουλίου για τους 21 πρόσφυγες;
6. Πόσοι πρόσφυγες έφτασαν στη δομή της Χίου στις 4 Ιουλίου;
7. Πόσο διάστημα διαρκεί η προληπτική καραντίνα των προσφύγων;
8. Έχει επιδοθεί στους 9 πρόσφυγες που βρίσκονται σε καραντίνα σχετική απόφαση για τον περιορισμό τους;
9. Υπήρξε κρούσμα ή υπόνοια νόσησης των συγκεκριμένων προσφύγων;
10. Για ποιο λόγο τους έχουν αφαιρεθεί τα κινητά τηλέφωνα, στο πλαίσιο της «υγειονομικής καραντίνας» όπου βρίσκονται;
11. Σε ποια ΠΝΠ ή οδηγία προβλέπεται η αφαίρεση κινητών τηλεφώνων στο πλαίσιο καραντίνας και ποιο υγειονομικό σκοπό εξυπηρετεί αυτή η αφαίρεση;

12. Πώς διασφαλίζεται η επικοινωνία των συγκεκριμένων προσφύγων με τους οικείους τους, καθώς και η πρόσβασή τους σε νομική συνδρομή δεδομένης της αφαίρεσης των κινητών τους τηλεφώνων;
13. Ποιος αποφάσισε την αφαίρεση των κινητών τηλεφώνων;
14. Για ποιο λόγο δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης των συγκεκριμένων προσφύγων;
15. Δεδομένου πως έχουν εκδηλώσει την επιθυμία για υποβολή αιτήματος ασύλου, πότε θα καταγραφεί η εν λόγω βούλησή τους και πότε ακριβώς θα καταγραφεί το αίτημα τους;
16. Ποιες άμεσες ενέργειες θα γίνουν ώστε να μπορέσουν οι δικηγόροι των δύο οργανώσεων να επικοινωνήσουν με τους πρόσφυγες στη Χίο, όπως προβλέπει ο νόμος;

Η ερωτώσα βουλευτής

Φωτεινή Μπακαδήμα